

2012, 264. Jahrgang, Heft 3/4, 228 p.

Volumul de față cuprinde următoarele contribuții: Teologie și știința religiilor: Dieter Zeller, *Studii privind pe Philo și Paulus*, Bonn, 2011 (recenzie de Maria Becker), Georg von Simson, *Mahābhārata. Marea povestire a Bhāratelor*, Berlin, 2011 (recenzent Andreas Viethsen), Joachim Ringleben, *Iisus. O încercare de comprehensiune*, Tübingen, 2008 (recenzie de Thomas Söding), Martin Brecht, *Johann Valentin Andreae 1586-1654*, Göttingen, 2008 (recenzie de Herbert Jaumann), Claus Cordemann, *Monismul creștin al lui Herder*, Tübingen, 2010 (recenzent Martin Keßler); Științe juridice: G. Essen/N. Jansen (ed.) (*Procese de dogmatizare în drept și religie*, Tübingen, 2011 (recenzie de Christian Hillgruber); Istoria artei: *Hans von Aachen, Italia-München-Praga. Cu ocazia expoziției Hans von Aachen (1552-1615)*, Berlin-München, 2010 (recenzie de Peter și Dorothea Diemer), Brigitte Volk-Knüttel, *Peter Candid (la 1548-1628). Pictură-Desen-Grafică tipărită*, Berlin, 2010 (recenzent Claudia Steinhardt-Hirsch); Științele muzicale: Dominik Schweiger și Nikolaus Urbanek (ed.), *Hoffmansthal: webern_21*, Viena, 2009 (recenzie de Thomas Ahrend).

Recenziile publicate în numerele din periodicul amintit analizează în profunzime de obicei cărți editate în limba germană, oferind o platformă critică de interpretare și integrare pluridisciplinară a publicațiilor respective; plața tematică acoperită este vastă, de la teologie și filosofie până la artă și științele muzicale. Lucrările dezbătute sunt de actualitate, în cele mai multe cazuri este vorba de cărți apărute cu un an-doi înainte de editarea revistei; la finalul fiecărei recenzii sunt prezentate afilierea instituțională și datele de contact ale recenzentului. Seria acestei reviste este deosebit de utilă pentru cei care au preocupări științifice pluridisciplinare și doresc să beneficieze de un feedback științific de calitate asupra publicațiilor din domeniile amintite, apărute în edituri din spațiul german.

Loránd Mádly

„The Hungarian Historical Review”, Budapest, New Series of „Acta Historica” Academiae Scientiarum Hungaricae, II/ 2013 (1 - 4); III/2014 (1 - 4)

Această revistă este, în același timp, una de tradiție și una foarte recentă. Pe de o parte, seria mai actuală, a ajuns deja la a treilea volum; pe de o altă parte, persistă ca mesagera unei îndelungate tradiții, continuând periodicul intitulat „Acta Historica” și inițiat în anii '50 ai secolului XX. Redactorii rămân conștienți și devotați importanței contribuțiilor destinate a fi valorizate în plan extern, astfel încât se încearcă a se demonstra permanența ei tematică.

Publicația este tipărită exclusiv în limba engleză, mijloc cert de a răspândi și corobora reușitele istoriografiei maghiare cu cele existente în circuit continental. Nu numai în domeniul strict al istoriei autohtone, ci și în extensia convenită problematică îndeosebi ariei central și est-europene. Tomurile respective sunt deseori tematice: astfel, numărul prim din 2013 este centrat asupra noțiunii Reformei religioase, următorul vizează epoca Angevinilor, al treilea se referă la chestiunea etnicității (ființarea comunității maghiare interbelice!), ultima apariție fiind dedicată Principatului transilvan, respectiv personalității lui Gabriel Bethlen. În continuare, cel dintâi număr din 2014 abordează noțiunea de familie (incluzând istorie familială, starea matrimonială și divorțul începând cu secolul XVI și până în zilele noastre), al doilea este centrat pe una dintre modalitățile de reprezentare a trecutului, prin prisma fotografiei, a filmului artistic și documentarului; semnalăm aici demersul realizat de Lukasz Sommer cu privire la lingvistica istorică aplicată în cercetările fino-ugrice; al treilea are drept obiect evoluția politicii în zona balcanică după retragerea forței otomane, în vreme ce, în ultimul număr, se tratează, cu aplicabilitate, despre impactul / interferența dintre religie și contextul/relațiile sociale în spațiul și timpul modern și contemporan maghiar.

Revista conține și o serie de recenzii, chiar foarte numeroase, răspândite în mai toate numerele parcurse. Ele au menirea de a înștiința cititorii despre cele mai noi apariții pe varii tărâmuri de activitate, proprii atât scrisului autohton, cât și celor din imediata vecinătate geografică, cu accent pe

lucrările din portofoliul istoriografiei occidentale. Un asemenea exemplu îl constituie cartea lui Timothy Snyder, intitulată *Blodlands. Europe between Hitler and Stalin*, recenzată de Borhi László, unul dintre cei mai buni specialiști locali ai istoriei diplomației americane. Cu deosebită satisfacție am constatat semnalarea aportului unor specialiști din țara noastră, precum Constantin Iordachi, Jakó Zsigmond, Kovács Kiss Gyöngy etc. Un efort aparte în acest sens îl reprezintă demersul înfăptuit de Nagy Levente, cu privire la imaginea românilor și a maghiarilor la sfârșitul veacului XVII, zugrăvită în scrierile contelui Luigi Ferdinando Marsigli (vezi Mónika F. Molnár, în 2013/4).

Un aspect interesant și specific în economia periodicului îl constituie contribuția cercetătorilor maghiari din România, care publică, de regulă, subiecte legate de trecutul Transilvaniei. Între acestea menționăm articolul specialistului în istoria artei, universitarul clujean Kovács András, despre edificarea noului sediu princiar al lui Gabriel Bethlen la Alba Iulia, respectiv încercarea conținând studii de caz vizând conexiunea dintre actul matrimonial și apariția descendenților în secuime (Vlăhița și Căpâlnița, 1838-1840), semnat de Pakot Levente. Un compartiment reușit este reprezentat, în opinia noastră, de participarea unor autori străini, cum ar fi Klaus-Jürgen Hermanik, Leslie M. Waters, Stanislaw Holubec, Krzysztof Bryechczyn, Martina Baleva și alții. În asemenea împrejurări, dată fiind și calitatea muncii editoriale, nu este deloc de mirare faptul că, deși apare de puțină vreme, revista figurează indexată nu doar în bazele de date științifice din Ungaria, ci și în cele internaționale (CEEOL, EBSCO, JSTOR).

Se poate pune desigur întrebarea în ce măsură publicația contribuie la îmbogățirea peisajului revuisticii de profil din țară și din afară, mai ales în situația în care fenomenul tematizării pe anumite grupaje de subiecte aparte nu înseamnă o caracteristică definitorie în acest sens, istorici maghiari preferând a se manifesta prin demersuri valoroase acoperind varii domenii, în dauna unui anumit procent, maximal / minimal dpv. problematic. În general, tendința existentă actual între periodicele de specialitate este una de coexistență și coabitare și, într-o oarecare măsură, și de completare concurențială. În acest sens, această nișă de expresie academică într-o engleză elevată, joacă un rol important în a promova realizările istoriografiei mandatate și, prin interferarea / integrarea cu / în circuitul internațional, în a ajuta la reprezentarea, într-un mod adecvat profesional, a producției științifice în limba maternă.

Artúr Lakatos

„Századok”, 147/ 2013 (1-6); 148/2014 (1-6)

„Secolele”, în tălmăcire, nu este o simplă revistă de istorie, reprezentând un element component al publicisticii de profil în devenirea istoriografiei maghiare. Fondată în 1867 și editată de către Societatea Maghiară de Istorie, ea apare fără întrerupere până astăzi, cumulând atribuțiile celei mai prestigioase publicații de specialitate în domeniu. Prestanța și popularitatea conferite de acest indicator al tradiției, dar și de un ridicat nivel valoric permanentizează caracteristici proprii pentru atracția și importanța deținută în rândul cercetătorilor și al pasionaților de trecut, tocmai prin apariția constantă în șase numere anual. Ființarea și dezvoltarea constantă în spațiu și timp au fost și rămân consolidate prin șansa oferită exprimării opiniilor contrarii, atât din interior, cât și din exterior, echilibrate și echitabil rostite pe palierul exprimării domeniiale, generaționale, politice, științifice etc., aspect propriu îndeosebi actualei societăți maghiare divizate. Astfel se întâmplă ca, pe lângă profesioniști consacrați, precum: Feitl István, Földes György, Frank Tibor, Gyarmati György, Karsai László, Kövér György Ormos Mária, Pók Attila, Stark Tamás, Szakály Sándor, Ungváry Krisztián, să figureze cercetători valoroși, îndeosebi din rândul tinerilor, cum ar fi Mitrovits Miklós, Turbucz Dávid sau Zakar Péter, sau chiar studenți, masteranzi ori doctoranzi, precum Törő László Dávid (Debrecen), autorul unei note de lectură (2014/3).

În cazul acestui periodic, arareori există numere tematice, centrate pe un anume subiect, iar delimitarea internă în subdiviziuni se face în funcție de tipul contribuțiilor, și nu în relație cu subiectul intrinsec. Titlurile rubricilor eșalonate problematic se repetă în cazul majorității numerelor, respectiv: *Tanulmányok*, incluzând studii propriu-zise, la fel ca și secvența intitulată *Közlemények*. Recenziile